

A Fővárosi Ítéltábla a Megay Ügyvédi Iroda (**jogi képviselő címe**) által képviselt **felperes neve** (felperes címe) felperesnek,
a dr. Sallai Károly (**jogi képviselő címe**) által képviselt **alperes neve** (**alperes címe**) alperes ellen,
szolgáltatás visszakövetelése iránt indított perében,
a Fővárosi Törvényszék 2015. december 3. napján kelt, 29.G.42.778/2015/9. számú ítélete ellen, az alperes által benyújtott fellebbezés folytán, a 2016. április 13. napján megtartott nyilvános tárgyaláson meghozta a következő

í t é l e t e t :

A Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletét helybenhagyja.

Kötelezi az alperest, hogy 15 napon belül fizessen meg a felperesnek 100.000 (Százezer) forint + áfa másodfokú ügyvédi munkadíjat, továbbá az államnak - külön felhívásra - 551.700 (Ötszázötvenegyezer-hétszáz) forint le nem rótt fellebbezési eljárási illetéket.

Ezen ítélet ellen fellebbezésnek nincs helye.

I n d o k o l á s

Az elsőfokú bíróság a 9. sorszámu ítéletében kötelezte az alperest, hogy 15 napon belül fizessen meg a felperes részére 6.895.995 forintot, valamint ezen összeg után 2015. július 22. napjától a kifizetés napjáig a késedelemmel érintett naptári félev első napján érvényes jegybanki alapkamat 8%-kal növelt mértékű késedelmi kamatát, továbbá 254.000 forint perköltséget; kötelezte továbbá az alperest, hogy fizessen meg az állam javára a felhívásban megjelölt módon és időben 413.800 forint eljárási illetéket.

Határozatának indokolásában a tényállás körében rögzítette a törvényszék, hogy a felperes 2007. október 29-én alakult gazdasági társaság, főtevékenységi köre - az élelmiszer jellegű bolti vegyes kiskereskedelem - mellett, bejegyzésre került a cégjegyzékbe az épületépítési projekt szervezése, valamint a saját tulajdonú ingatlan adásvétele megnevezésű tevékenységi kör is.

A felperesnek és az alperesi gazdasági társaságnak egyaránt **dr. G.Sz.I.** volt a törvényes képviselője. A peres felek között a megjelölt időpontokban és tartalommal kölcsönszerződések jöttek létre (2009. június 19-én 3.500.000 forint, a 2011. május 20-i megállapodás szerint 2010. évben további 4.300.000 forint, a 2013. május 3-i kölcsönszerződés szerint további 6.000.000 forint összegekre, 2010. december 31-i, 2011. december 31-i, illetve 2014. december 31-i visszafizetési határidőkkel); a kölcsönszerződések alapján a felperes 2014. január 31-e és 2014. november 5-e között, összesen 6.895.995 forintot fizetett vissza a kölcsönnyújtó alperes részére, amelyből 892.995 forintot kamattartozásként teljesített.

A felperessel szemben a **Sz Kft.** 2013. szeptember 9-én benyújtott kérelmére felszámolási eljárás indult; a felperes 2015. május 6-i kezdő időponttal áll felszámolás alatt.

A felszámolási eljárásban bejelentett hitelezői igények összege 10.006.562 forint, amelyből az adóhatóság követelése 3.804.300 forint, a **Sz Kft.** hitelezői igénye 6.000.000 forint. Az alperes 2.220.491 forint összegű hitelezői igénye a felszámoló által vitatott, elbírálás alatt áll.

A felperes felszámolást megelőző törvényes képviselője 2015. június 4-én adta át a felszámolónak a társaság iratanyagát, a tevékenységet lezáró mérleget, a főkönyvi kartonban „Egyéb rövid lejáratú kölcsön-M Kft.” megjelöléssel szerepel a 6.895.995 forint összegű teljesítés.

A 2015. évi beszámoló mérlegadatai szerint a felperesnek 11.042.848 forint szállítói követelése [helyesen: tartozása] állt fenn, egyéb kötelezettsége 21.301.902 forint volt, 26.000 forint követelése a **V Kft.**-vel szembeni igényt és 3.000 forint egyéb követelést jelentett.

A felperes felszámolója eredménytelenül szólította fel az alperest a felszámolási kérelem benyújtását követően teljesített 6.895.995 forint kölcsön visszafizetésére a 2015. július 22-én kelt levelében. Az alperes vitatta a visszaszolgáltatásra vonatkozó kötelezettségét a 2015. július 28-án, 2015. augusztus 12-én, 2015. augusztus 25-én kelt leveleiben kifejtett álláspontja szerint.

A felperes a 2015. augusztus 13-án benyújtott, a csődeljárásról és a felszámolási eljárásról szóló 1991. évi XLIX. törvény (Cstv.) 40. § (2) bekezdésére alapított keresetében 6.895.995 forint és ezen összeg után 2015. július 22-től kezdődő, a Ptk. 301/A. §-ának megfelelő mértékű késedelmi kamat megfizetésében kérte az alperes marasztalását.

Arra hivatkozott, hogy a felek között létrejött, a rendes gazdálkodás körébe nem illeszthető kölcsönszerződések adósi teljesítésével megvalósult az alperes előnyben részesítése hitelezőként, a felszámolási kérelem benyújtását követően 6.895.995 forintban visszafizetett kölcsön ténye miatt.

Az alperes az ellenkérelmében a kereset elutasítását kérte, vitatva a szolgáltatás visszakövetelésének törvényben meghatározott konjunktív feltételeit.

Az elsőfokú bíróságnak a Cstv. 40. § (1) és (2) bekezdése alapján kifejtett álláspontja szerint a felperes eleget tett a keresete szerint rá háruló bizonyítási kötelezettségnek. Rögzítette a törvényszék, hogy a felperes a törvényi határidőn belül fordult bírósághoz, megállapította továbbá, hogy sem a kölcsönügylet, sem a kölcsön visszafizetése nem tartozott a felperes rendes gazdálkodási körében nyújtott szolgáltatásnak; a felszámolási eljárásán kívül, azt megelőzően kielégített követelés miatt megvalósult az alperes hitelezőkénti előnyben részesítése is. A kölcsön visszafizetése reálaktus, amellyel kapcsolatban érvényesíthető volt a Cstv. 40. § (2) bekezdésére alapított igény a szolgáltatás visszakövetelésére.

Kifejtette a törvényszék, hogy rendes gazdálkodás körében kötött ügyletnek és ide tartozó szolgáltatásnak az adós cégjegyzékébe bejegyzett, illetve létesítő okiratában szereplő tevékenységi körök gyakorlása során, üzletszerű gazdasági kapcsolatban kötött szerződések tekinthetők. A perbeli kifizetések nem minősültek tartós jogviszony alapján, rendszeresen szállított áru ellenértékének, nem tartoztak az épületépítéshez kapcsolódó tevékenységi körbe sem. A kölcsönszerződés és az abból eredő teljesítés pénzügyi tevékenység. Az elsőfokú bíróság szerint nem állapítható meg a jogügylet rendes gazdálkodás körébe eső jellege a kölcsön gazdasági indokoltsága alapján, valamint akkor sem, ha a kölcsönszerződés megkötésére a rendes gazdálkodás körébe eső tevékenység költségeinek finanszírozására kerül sor.

A hitelezőkénti előnyben részesítés körében azt emelte ki a törvényszék, hogy az alperes a felszámolási eljárásban bejelentett és nyilvántartásba vett további hitelezők kielégítésének rendjéhez és lehetőségéhez képest került kedvezőbb helyzetbe. Valamely hitelező előnyben részesítése nemcsak abban az esetben állapítható meg, amennyiben fennálló kötelmi jogviszonyban a kikötött szerződéses feltételeknél előnyösebb teljesítésre kerül sor részére, hanem önmagában amiatt is, ha a teljesítés tényével a többi hitelezőhöz képest előnyösebb helyzetbe kerül, korábban jut hozzá követeléséhez a felszámolási eljárásán kívül, regisztrációs díj fizetése és a kielégítési rangsorra vonatkozó szabályok betartása nélkül.

Az alperes védekezése miatt rámutatott a bíróság arra is, hogy a felszámoló perindítási kötelezettsége hiányában és a számviteli mérleg adatai miatt nem volt elfogadható a **Sz Kft.**-vel szembeni kártérítési igényre vonatkozó érvelés; az adóhatóság követelésének keletkezési ideje pedig nem volt releváns. Az alperes a kölcsön visszafizetése nélkül, h) kategóriába sorolt igénnyel vehetett volna részt a felszámolási eljárásban, a felszámolási eljárás rendje szerint.

Az elsőfokú bíróság ítéletével szemben az alperes nyújtott be fellebbezést, amelyben elsődlegesen annak megváltoztatását és a kereset elutasítását, másodlagosan az ítélet hatályon kívül helyezését és az elsőfokú bíróságnak új eljárás lefolytatására való utasítását kérte.

Elsődlegesen arra hivatkozott az ítélet megalapozatlansága körében, hogy a tevékenységet lezáró mérlegben igazolt vagyonnal nem teljesült a visszakövetelés alapja, a hitelezői igények fedezetének hiánya a Cstv. 40. § (2) bekezdése szerint. Az egyedi kölcsönszerződés nem minősült pénzügyi szolgáltatásnak, elengedhetetlen volt a felperes működéséhez, ennél fogva a rendes gazdálkodás körébe tartozott. Állította azt is, hogy a Cstv. 40. § (2) bekezdésében írt rendelkezés körébe - céljának megfelelően - a hitelezői igények között felbomlott egyensúly vizsgálata tartozik, mindezen azonban túllépett a törvényszék az összecszerűség vizsgálata során.

Kifejtette, hogy több okból is téves a perbeli jogügylet minősítése az elsőfokú bíróság részéről. A kölcsönszerződések megkötésekor hatályos, a hitelintézetekről és a pénzügyi vállalkozásokról szóló 1996. évi CXII. törvény (Hpt.) 3. § (1) bekezdése, 3. számú mellékletének 22. pontja értelmében üzletszerűség szükséges a kölcsönnyújtás pénzügyi tevékenységkénti minősítéséhez. A 2015. október 21-i beadványában kifejtett álláspontját fenntartva hangsúlyozta, hogy a megjelölt bírósági határozatok szerint nem szűkíthető le a rendes gazdálkodás köre a napi gazdálkodási tevékenységre (Kúria Gfv.VII.30.268/2012/9., Gfv.VII.30.040/2013/16., BH2009.248.). A perbeli kölcsön megfelelt az egyéb építmény építésével kapcsolatos építési projekt szervezésének, ideértve a pénzügyi, műszaki és fizikai eszközök együttes biztosítását; a főkönyvi katon adatai alátámasztották a finanszírozási célnak megfelelő felhasználását a kölcsönnek. Az elsőfokú bíróság álláspontjával szemben jelentősége volt az ügylet valós céljának a jogi minősítés szempontjából; a törvényszék ezért megsértette a Pp. 221. § (1) bekezdését, amikor nem vizsgálta a szerződő felek akaratát, az ügylet körülményeit; nem foglalt állást arról, hogy a megjelölt tevékenységi körön belül miért nem tartozott bele a pénzügyi, műszaki és fizikai eszközök együttes biztosításának kitételebe a kivitelezési munkákra fordított pénzösszeg biztosítására kötött kölcsönszerződés.

A hitelező előnyben részesítése körében kifogásolta, hogy elmaradt a felszámolási vagyon és a hitelezői igények összevetett vizsgálata az elsőfokú eljárásban (Szegedi Ítéltábla Gf.I.30.296/2012/3. számú ítélete). Kiemelte, hogy maga a felszámoló sem nyilatkozott a hitelezői igények várható kielégítéséről, a felszámoló nem is valószínűsítette a hitelezői igények fedezetének hiányát. Rámutatott, hogy a zárómérleghez csatolt leltár, tárgyi eszközök melléklet tanúsága szerint az adósnak 2015. május 5-én 12.276.621 forint értékű vagyoneleme volt, ami elegendő fedezetet jelentett a felszámoló nyilvántartásában szereplő 10.006.562 forint hitelezői követelés kiegyenlítésére, ezért nem állapítható meg az előnyben részesítés kereseti feltétel.

A Cstv. 40. §-ának (2) bekezdéséhez fűzött indokolás értelmében azt kellett volna vizsgálni, hogy a hitelező többhez, követelésének nagyobb hányadához jutott-e hozzá, mint amihez a vele egy rangsorban lévő hitelezők hozzájutnak. Az elsőfokú bíróság a felperes nyilatkozata nélkül, a Pp. 215. §-ába ütközően tette azt az ítéleti megállapítást, ami a h) kategóriás besorolásra vonatkozott; a besorolást sem a felek nyilatkozata, sem a bizonyítás nem támasztotta alá.

Az összecszerűség körében is hivatkozott a felszámolási vagyon pontos meghatározásának és a hitelezői kategóriák felmérésének szükségességére (Kúria Gfv.VII.30.268/2012/9., Pécsi Ítéltábla Gf.IV.30.330/2010/7., Szegedi Ítéltábla Gf.I.30.296/2012/3.). A Cstv. 40. § (2) bekezdésében foglalt rendelkezés célja a hitelezők között feltételezetten megbomlott egyensúly visszaállítása, nem alkalmazható e szabály szankciószerűen, az esetlegesen előnyben részesített hitelezők kárára. Az

elsőfokú bíróság vizsgálatának ki kellett volna terjednie arra is, hogy a felszámolási eljárásban igényérvényesítő hitelezők és az eljárást megelőző, kifizetésben részesülő hitelező követelése ugyanabban az arányban térülhessen meg; az ítélet következményeként az alperes kerül hátrányba a többi hitelezőhöz képest, az igényérvényesítési határidő letelte miatt. A felszámolási eljárásban irányadó kielégítési rend szabályainak alkalmazásával levezette, hogy a 6.895.995 forint készpénz, valamint a pénztár 101.155 forint összegéből, a felszámolási költség, a felszámoló díj levonásával, ezt követően az e) kategóriás 3.821.239 forint összegű hitelezői igény levonásával fennmaradó összeg az, amely tekintetében vizsgálni kellett az f) kategóriás hitelezők közötti felosztást, az alperes igénye ugyanis ebbe a kategóriába tartozott. Állította, hogy a követelésarányos felosztás szerint, az alperes igényével egybeszámított 12.951.336 forint összegű f) kategóriás hitelezői igényből az alperes a felszámolási eljárásban a követelése 53,24%-ához hozzájutna. Az alperes esetében az előnyben részesítés a kifizetett 6.895.995 forint és a levonások után fennmaradó 53,24% közötti különbségre lenne megállapítható, amelyhez a felszámolás során nem juthatott volna hozzá. A kamatra vonatkozó rendelkezés helytállóságát egyrészt amiatt vitatta, mert a 2015. július 22-i felszólító levél - öt napos teljesítési határidővel - kizárólag a tőkeösszeg visszafizetésére vonatkozott. Hivatkozott továbbá arra is, hogy a kölcsönszerződés alapján hitelezői igénybejelentése keretében 3%-os kamatra tarthatna igényt a felszámolási eljárásban, a visszatérítés eredményeként nem kerülhet hátrányosabb helyzetbe, ezért a felperes is a kikötött kamatot követelheti. A visszafizetett összegből 895.995 forint a korábbi kölcsönszerződésre vonatkozó kamatkövetelés volt, a felek nem kötöttek ki kamatos kamatot, az alperes a felszámolási eljárásban a 895.995 forintot meghaladó kamatot nem jelenthetne be, ezért a marasztalási tőkeösszegnél figyelmen kívül kellett volna hagyni a 895.995 forintot.

Másodlagos jogorvoslati kérelme körében azt adta elő, hogy hiányos az elsőfokú bíróság eljárása a rendes gazdálkodásba tartozó tevékenység és a hitelezői előnyben részesítés vonatkozásában; nem vizsgálta megfelelően a bíróság a perbeli szerződéseket, a kölcsön és az épületépítési projekt szervezésének kapcsolatát, sem pedig az összepszerűség kérdését, a hitelezői igények fedezetét jelentő felszámolási vagyonból kiindulva.

Csatolta fellebbezéséhez az A/7. jelű mellékletet, ami 2014. január 1. és december 31. közötti időszakra az épületépítési projekt szervezése körében felmerült tételekre vonatkozott.

A felperes a fellebbezési ellenkérelmében az elsőfokú ítélet helybenhagyását kérte, annak helyes indokaira tekintettel.

Kiemelte, hogy a kölcsönszerződés tartalma szerinti pénzügyi tevékenység nem azonos és nem felel meg az épület építése projekt szervezésének. A felperes nem tett nyilatkozatot a kölcsön felhasználására vonatkozóan, amely körülmény egyébként közömbös is volt az ügy mikénti megítélése szempontjából. Rámutatott, hogy a fellebbezésben megjelölt eseti döntés tényállása építőipari tevékenységet végző társaságnál, építési állványzatra kötött bérleti szerződésre vonatkozott, ami jelentősen különbözik a perbeli esettől.

A hitelező előnyben részesítése mint feltétel körében elsőként azt emelte ki, hogy a Pp. 235. § (1) bekezdésébe ütközik, ezért nem vehető figyelembe a fellebbezésben megjelölt új tényelőadás és bizonyíték, a mérleg szerinti 10.006.562 forint követelés és 12.276.062 forint vagyon szembe állítása. Erdemben megjegyezte, hogy a 2. számú előkészítő irata mellékleteként csatolt tevékenységet lezáró mérleg szerint a felszámolás kezdő napján a felperesnek 12.070.000 forint tárgyi eszköze, 140.000 forint forgóeszköze, 26.000 forint követelése és 114.000 forint pénzeszköze volt, a csatolt tárgyi eszköz leltár adatai szerint a társaságnak 6 darab pénztárgép tartozott a vagyonába, itt került kimutatásra továbbá az ... szám alatti üzlethelyiségre eszközölt 11.437.221 forint befejezetlen beruházás. A társaság felszámolást megelőző ügyvezetője az iratokon túl, a vagyonelemekből 101.155 forintot adott át a felszámolónak; nem került a felszámoló birtokába a pénztárból 12.845 forint, a tárgyi eszközök között kimutatott pénztárgépek, a követelést alátámasztó

iratanyag, sem pedig a befejezetlen beruházás szerinti vagyonelem, amelyre a főkönyvi katon és a 2008. december 22-i helyiségbérleti szerződés vonatkozott. Kiemelte, hogy a szerződés nem engedte meg a bérleményben eszközölt beruházás elszámolását, beszámítását, a felszámoló ezért nem tüntette fel a nyitó mérlegben a befejezetlen beruházás vagyonelemet. Az átadott 101.155 forint felhasználásra került a hitelezői táblázat szerint.

Megjegyezte azt is, hogy amennyiben az alperes teljesíti a visszafizetést a felperes részére a jogalap nélkül kifizetett kölcsönösszegből, arra a pénzösszegre vonatkozóan bejelentheti hitelezői igényét és azt a felszámoló határidőn belüli igényként nyilvántartásba is veszi.

Hangsúlyozta, hogy a Cstv. 40. § (2) bekezdésében írt visszakövetelési jogával határidőn belül élt, kölcsönszerződésben írt kölcsönösszeg visszafizetése nem tekinthető a rendes gazdálkodás körében történt szolgáltatásnak, az alperes a többi - 10.006.562 forint összegben nyilvántartott - hitelezővel szemben előnyben részesült, amikor a felszámolási eljárásan kívül hozzájutott a kereset szerinti 6.895.995 forint összegű igényéhez.

A Fővárosi Ítéltábla elsőként azt rögzíti, hogy nem álltak fenn az alperes 2016. április 5-én előterjesztett, egyoldalú kérelme alapján a másodfokú tárgyalás elhalasztásának feltételei a Pp. 239. §-a szerint alkalmazandó Pp. 151. §-ának (1) bekezdése szerint, ezért a másodfokú bíróság - a halasztás iránti kérelem mellőzésével - a 2016. április 13-i tárgyaláson érdemben bírálta el a fellebbezést.

Megállapította, hogy a fellebbezés nem alapos.

Az elsőfokú bíróság a releváns bizonyítékok okszerű értékelésével, helyesen állapította meg a tényállást, és helytálló az abból levont jogi következtetése is, amellyel a másodfokú bíróság egyetértett.

A Fővárosi Ítéltábla elsőként arra mutat rá - ahogy ezt tette korábban a 15.Gf.40.274/2012/4. számú ítéletében -, hogy a Cstv. 40. §-ának (2) bekezdése nem a szolgáltatási kötelezettséget alapító szerződés (jognyilatkozat) megtámadására, hanem a nyújtott szolgáltatás visszakövetelésére teremt jogalapot, azaz a jogügyleti természetűnek felfogott teljesítés joghatásának érvényesülése ellen irányul. Ha a szerződés érvényessége mellett a nyújtott szolgáltatás visszakövetelhető, az a szerződés hatálytalanságát jelenti. Miután a 40. § (2) bekezdése nem rendelkezik arról, hogy a hitelező is visszakövetelheti az adóstól az általa nyújtott szolgáltatást, a hatálytalanság az adós javára egyoldalú. A Cstv. 40. §-ának (2) bekezdésén alapuló hatálytalanság joghatása annyiban azonos az érvénytelen szerződés alapján történt teljesítésével, hogy magát a teljesítést nem lehet joghatályosnak tekinteni, a teljesített szolgáltatást az adós vagyonába tartozónak kell tekinteni, ezért a teljesítés visszakövetelhető.

A Cstv. 40. § (2) bekezdésének célja, hogy az adóst - a törvényi tényállásban írt feltételek fennállása esetén - olyan helyzetbe, a teljesítést megelőző eredeti pozícióba hozza, mintha teljesítésre nem került volna sor.

A Cstv. 40. §-ának (1) és (2) bekezdésében szabályozott jogintézmények célja egységesen annak megakadályozása, hogy az adós elvonja a felszámolási eljárásba bejelentkezett hitelezők kielégítésére szolgáló vagyoni fedezetet.

A felek között létrejött kölcsönszerződések alapján, az adós részéről teljesített szolgáltatás, a kölcsön visszafizetése [Ptk. 523. § (1) bekezdés] tekintetében megvalósult a Cstv. 40. §-ának (2) bekezdésében írt feltételek közül az időbeliségre vonatkozó követelmény azzal, hogy az adós általi teljesítésre a felszámolási kérelem benyújtását követően került sor. Helytálló az elsőfokú ítélet

megállapítása a reálaktusnak minősülő kölcsönügylettel kapcsolatban és erre alapítva abban a körben is, hogy a kölcsön visszafizetése a teljesítés körébe eső cselekmény, ami a Cstv. 40. §-ának (2) bekezdése szerint visszakövetelhető volt.

Alaptalanul hivatkozott az alperes a Cstv. 40. § (2) bekezdésében foglalt feltételek közül, a rendes gazdálkodás fogalmának téves értelmezésére az elsőfokú bíróság részéről.

Az irányadó bírósági gyakorlat szerint az adós cégjegyzékébe bejegyzett, a létesítő okiratban szereplő tevékenységi körök gyakorlása során, az üzletszerű gazdasági kapcsolatokban megkötött szerződések és az ezek alapján teljesített szolgáltatások tartoznak a rendes gazdálkodás körébe [BH2009.248.]. Azt, hogy ténylegesen mely ügyletek minősíthetők a körbe, mindig az adott ügy sajátosságai alapján lehet megítélni.

Rögzíti az ítéletábra azt is a bírói gyakorlat alapján, hogy az alapul szolgáló jogügylet alapján kell értékelni a visszakövetelt szolgáltatás azon jellemzőjét a Cstv. 40. §-ának (2) bekezdése szerint, hogy a rendes gazdálkodás körébe tartozik-e. Amennyiben az adós a rendes gazdálkodása körében köti meg a szerződést, nem változtat a jogügylet minősítésén az ellenszolgáltatás teljesítése, ideje, módja [BDT2013.2981.].

Tekintettel arra, hogy a felek közötti jogviszony, az alapkötelem jellege dönti el a szerződés teljesítésének jellemzőjét a rendes gazdálkodás körébe sorolás szempontjából, ezért nem volt jelentősége jelen perben a felek között létrejött kölcsönszerződés mikénti felhasználásának, hogy az adós felperes ténylegesen mire fordította a szerződés szerint célhoz nem kötött kölcsönt.

Egyedi - nem pénzügyi vállalkozás által kötött - kölcsönszerződés és annak teljesítése tekintetében nem a pénzügyi tevékenység Hpt. szerinti fogalmának és minősítésének volt jelentősége. A lényeg abban állt, hogy az adós cégjegyzékbe bejegyzett tevékenységeinek rendeltetésszerű kifejtéséhez, hozzátartozott-e a kölcsön igénybevétele.

A másodfokú bíróság szerint, pénzügyi tevékenység végzésére nem jogosult gazdálkodó szervezetek között, egyedi kölcsön nyújtására kötött megállapodás és annak teljesítése nem tekinthető a cégjegyzékbe bejegyzett gazdasági tevékenység kifejtéséhez elengedhetetlen ügyletnak (az alperes által megjelölt épületépítési projekt szervezés tekintetében sem), nem minősül a társaság tevékenysége szükségszerű velejárójának, ezért kívül esik a rendes, üzemszerű gazdálkodás körén.

A hitelező előnyben részesítésének feltétele objektív vizsgálatot igényelt, azt kellett értékelni, hogy a felszámolási eljárásra irányuló kérelem beérkezésétől visszafelé számított, a jogszabályban meghatározott határidőn belül, illetve a kérelem benyújtása utáni időszakban, egy már fennálló kötelem jogosultja (hitelező) a jogügylet teljesítésének következtében előnyösebb helyzetbe került-e, akár a szerződés keretei között (esedékesség előtti teljesítés), akár a felszámolási eljárásban irányadó és várható kielégítési szabályok tükrében [Cstv. 57. §, 58. §].

Kétségtelen tény jelen esetben, hogy az alperes a felszámolási eljárásban bejelentkezett többi hitelezőhöz képest, hitelezői igénybejelentés nélkül, a felszámolási eljárásból kívül - a Cstv. 57. § (1) bekezdésében, 58. § (1) bekezdésében írt kielégítési sorrendhez és időhöz képest kedvezőbb módon - hozzájutott a követeléséhez a megjelölt összegben. Az alperes kölcsönszerződésen alapuló igényének besorolására és kielégítésére a Cstv. 57. § (1) bekezdésének f) és g) pontja, valamint az 58. § (1) bekezdése lett volna irányadó a felszámolási eljárásban történő igényérvényesítéssel, a felszámolási zárómérleg jóváhagyásától számított 30 napos kifizetési határidővel.

Az alperes hitelezői helyzetét [Cstv. 3. § (1) bekezdés c) pont] jelentősen javította a követelés kiegyenlítése az adós részéről, az alperesnek nem a teljes hitelezői igényére, hanem annak egy részére kellett csupán vállalnia a felszámolási eljárás rendjét, a korlátozott kielégítés kockázatát. Az adós teljesítésével olyan vagyonelem vált az alperes kölcsönkövetelésének fedezetévé, ami a

felszámolás megindításával a felszámolási eljárásban bejelentett hitelezői igények forrása kellett volna legyen.

Tévesen hivatkozott az alperes a felszámolási eljárásban ténylegesen megvalósuló kielégítési rend, a hitelezői igények megtérülése vizsgálatának szükségességére. Ez a kérdés a felszámolási költségek pontos ismeretében, a felszámolási eljárás befejezésekor lenne csak megválaszolható. A Cstv. 40. §-ára alapított kereset elbírálásának azonban nem lehet előkérdése a felszámolási eljárás mikénti befejezése, a felszámolási költségek és az egyes hitelezői igények megtérülésének pontos ismerete. A Cstv. 40. §-ában írt jogintézmény célja ugyanis az, hogy a kivont adósi vagyon visszakerüljön a felszámolási vagyonba, a felszámolási eljárás keretei között - rendeltetésének megfelelően, újra - a hitelezői igények kielégítésének fedezetévé váljon, a Cstv.-ben előírt rendben [Cstv. 1. § (3) bekezdés].

A fellebbezésben foglalt érvelésre tekintettel arra is rámutat az ítéletábra, hogy mivel a Cstv. 40. §-ára alapított per eredményeként - megalapozott kereset esetén - a bíróságnak arról kell gondoskodnia, hogy a jogügylettel elvont adósi vagyont visszajuttassa az adós felszámolási vagyonába, a keresetnek helyt adó bírósági ítélet hatására a pereszes alperesnek követelése áll elő az adóssal szemben. Jelen ügyben a szolgáltatás nyújtásával, a kölcsönszerződés teljesítésével kivont adósi vagyon visszajuttatásával, az alperes - a felek közötti kölcsönszerződés alapján feléledő és a jogerős ítélet következményeként, az ítélet végrehajtásával esedékessé váló - pénzkövetelését a felszámolási eljárásban jogosult érvényesíteni, szabályszerű hitelezői igénybejelentéssel a Cstv. 37. §-ának (2) bekezdése, 38. §-ának (3) bekezdése szerint.

Alaptalan volt a jogorvoslati kérelem hivatkozása a késedelmi kamattal kapcsolatban is. A Cstv. 40. §-ának (2) bekezdésében írt jogintézmény rendeltetésének megfelelően nem a felek közötti szerződés teljesítésére vonatkozó szabályok szerint [Ptk. 277. §], hanem a nyújtott szolgáltatás hatálytalansága miatt kellett döntenie a bíróságnak az alperes visszafizetési kötelezettségéről, amelynek joghatását az érvénytelen szerződés alapján történt teljesítéssel azonosan kell értékelni [az érvénytelenség jogkövetkezményeiről szóló 1/2010. (VI. 28.) PK vélemény 10. pont].

A kifejtettekre tekintettel a Fővárosi Ítéletábra az elsőfokú bíróság ítéletét a Pp. 253. § (2) bekezdése alapján helybenhagyta.

A fellebbezés nem vezetett eredményre, ezért az alperes köteles viselni a másodfokú eljárásban felmerült költségét; kötelezte továbbá a másodfokú bíróság az illetékfeljegyzési jogra tekintettel le nem rótt fellebbezési eljárási illeték és a felperes ügyvédi munkadíjból álló másodfokú per költségének megfizetésére, amelyet a kifejtett ügyvédi tevékenységhez igazodó mértékben, mérlegeléssel állapított meg [Pp. 239. §, 78. § (1) bekezdés, 32/2003. (VIII. 22.) IM rendelet 3. § (5), (6) bekezdés, 4/A. § (1) bekezdés, Itv. 59. § (1) bekezdés, 62. § (1) bekezdés i) pont, 74. § (3) bekezdése, 6/1986. (VI. 26.) IM rendelet 13. § (2) bekezdés].

Budapest, 2016. április 13.

Pálné dr. Mikola Júlia s.k.
a tanács elnöke

dr. Gáspár Mónika s.k.
előadó bíró

. Senyei György s.k.
bíró

A kiadmány hitelül:
(Varga Beatrix)